KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 13e augustus 1964 door de Minister van Tewerkstelling en Arbeid verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "betreffende de Pool van de zeelieden ter koopvaardij", zoals het door de Minister op 5 december 1964 gewijzigd werd, heeft de 19e februari 1965 het volgend advies gegeven :

ROYAUME DE BELGIQUE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de l'Emploi et du Travail, le 13 août 1964, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "relatif au Pool des marins de la marine marchande", ainsi qu'il a été amendé par le Ministre le 5 décembre 1964, a donné le 19 février 1965 l'avis suivant :

Het ontwerp voorziet in de uitvoering van de wet van 25 februari 1964 houdende inrichting van een pool van de zeelieden ter koopvaardij, welke wet bekendgemaakt is in het Belgisch Staatsblad van 29 juli 1964.

Die wet maakt van de pool van de zeelieden ter koopvaardij een openbare instelling en brengt deze onder de toepassing van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut en van de wet van 25 april 1963 betreffende het beheer van de instellingen van openbaar nut voor sociale zekerheid en sociale voorzorg.

Dezelfde wet van 25 februari 1964 belast de pool met een drievoudige opdracht : de lijst van "ingeschreven zeelieden en shoregangers" opmaken en bijhouden, met andere woorden de lijst van hen die bij uitsluiting in aanmerking komen om aangeworven te worden voor tewerkstelling op onder Belgische vlag varende schepen ; wachtgeld toekennen aan ingeschreven zeelieden en shoregangers die werkloos zijn of een beroepsopleiding volgen ; toezicht houden over de bureaus voor arbeidsbemiddeling voor zeelieden. Enerzijds is de pool dus een instelling die in het kader van de sociale zekerheid ten behoeve van de onder Belgische vlag varende zeelieden de sector werkloosheid beheert en kan zijn rol ter zake in menig opzicht met die van de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening worden vergeleken. Anderzijds heeft dezelfde instelling, doordat haar opgedragen wordt uitspraak te doen over het toekennen, schorsen en intrekken van de inschrijving van zeelieden en shoregangers in de pool, het in haar macht te beslissen over toelating tot uitoefening of verdere

.../...

uitoefening van het beroep van zeeman varende onder Belgische vlag. Deze dualiteit van taken is niet nieuw,want zij bestond reeds krachtens de besluitwet van 12 mei 1945 houdende inrichting te Antwerpen van een pool (reserve) der zeelieden ter koopvaardij, welke door de meergenoemde wet van 25 februari 1964 is opgeheven en opgevolgd.

De zoëven genoemde besluitwet was van bij haar ontstaan als een voorlopige regeling voorgesteld en artikel 9 ervan had, zoals het verslag aan de Regent opmerkt, een herziening "van de twee fundamentele artikelen: artikel 2 houdende regeling der aanvaardingen in de pool, artikel 5 houdende vaststelling der wachtvergoedingen",voor een onmiddellijke toekomst, dit wil zeggen. binnen het jaar,in uitzicht gesteld.

Op die herziening heeft men echter jaren moeten wachten, namelijk tot de wet van 25 februari 1964. De wijziging welke de artikelen 7 en 60 van de wet van 14 juli 1951 hebben aangebracht in artikel 1, 3°, en artikel 7 van de besluitwet van 7 februari 1945 betreffende de maatschappelijke veiligheid der zeelieden ter koopvaardij,heeft er zich immers toe beperkt het gemis van overeenstemming tussen deze laatste besluitwet en de besluitwet van 12 mei 1945 op te heffen en heeft deze laatste besluitwet ongewijzigd gelaten.

Bij een vergelijking tussen de wet van 25 februari 1964 en de besluitwet van 12 mei 1945 valt dadelijk op, dat, terwijl de besluitwet zeer gedetailleerd was, hetgeen onder meer tot uiting komt door de opgave in artikel

.../...

van zeven categorieën van personen die alleen in aanmerking kwamen voor inschrijving in de pool, alsook door de vaststelling van de bedragen van het wachtgeld in artikel 5, de latere wet in hoofdzaak als een kaderwet kan worden gekenschetst, waarbij de bevoegdheid tot organisatie van de pool aan de Koning wordt opgedragen en de beslissing over inschrijving in de pool aan het beheerscomité toekomt. Dit verklaart dan ook de omvang van het onderhavige ontwerp waarover thans enkele algemene beschouwingen volgen.

\+

\+ +

ALGEMENE OPMERKINGEN.

Een aantal bepalingen van het ontwerp, meer bepaald de artikelen 16 tot 26, betreffen de inschrijving van zeelieden en shoregangers in de pool. Zoals uit de wet blijkt, is deze inschrijving niet zonder rechtsgevolgen voor de betrokken zeelieden en shoregangers. Zij verleent hun een monopolie voor tewerkstelling op Belgische schepen (artikel 3, eerste lid, van de wet), alsook het recht op eventueel wachtgeld ten laste van de pool (artikel 6, eerste lid, van dezelfde wet). Anderzijds legt de inschrijving aan de ingeschreven zeelieden en shoregangers de verplichting op, iedere hun aangeboden passende betrekking in de Belgische koopvaardij te aanvaarden (artikel 5 van de wet).

.../ ...

Krachtens artikel 3 van de wet moet de Koning de voorwaarden bepalen waaronder de inschrijving wordt toegelaten. Ter uitvoering van dit voorschrift worden deze voorwaarden door het ontwerp vastgesteld. Die voorwaarden zijn blijkens artikel 19 van het ontwerp in hoofdzaak : verblijfplaats in België, de vereiste leeftijd hebben en de grensleeftijd van 40 of 50 jaar niet hebben overschreden, lichamelijk en professioneel geschikt zijn, van goed zedelijk gedrag zijn. Artikel 21 van het ontwerp verleent overigens een prioriteit aan sommige gegadigden. Artikel 20 voegt daaraan toe : "Bij het treffen van zijn beslissing over de aanvraag om inschrijving in de pool houdt het beheerscomité rekening met de vakkundige geschiktheid en met de moraliteit van de kandidaat, alsmede met de werkelijke behoefte aan arbeidskrachten".

Hieruit blijkt dus dat een van de bijkomende criteria aan de hand waarvan het beheerscomité de aanvraag om inschrijving beoordeelt, de werkelijke behoefte aan arbeidskrachten is. Het hanteren van dit criterium zou wel eens tot gevolg kunnen hebben, dat belangstellenden in een betrekking bij de Belgische koopvaardij die aan alle voorwaarden voldoen, hun inschrijving geweigerd zien omdat het aantal ingeschreven zeelieden en shoregangers de behoeften aan arbeidskrachten reeds volledig dekt. Nu is het echter de vraag of de wet een dergelijke bepaling toestaat. Daar er geen enkele duidelijke aanwijzing in de wet zelf dienaangaande te vinden is, kan men betogen dat, aangezien het hier gaat om de toegang tot een bepaald beroep in werknemersverband, de wet in beginsel zo moet worden uitgelegd dat degene die lichamelijk en professioneel geschikt is om

.../...

dat beroep uit te oefenen, het recht heeft om in de pool te worden ingeschreven, ook al mocht het aantal ingeschrevenen daarmee hoger worden dan door een normale arbeidsmarkt wordt geëist. Weliswaar zou men ten voordele van de wettigheid van artikel 20 van het ontwerp de volgende passus uit de memorie van toelichting kunnen inroepen : "Daarna legt het (artikel 3) de regelen vast betreffende de inschrijving bij de pool, terwijl het aan de Koning de macht verleent de voorwaarden vast te stellen, waaronder deze inschrijving wordt toegelaten, geschorst of ingetrokken . Bij de vaststelling van deze voorwaarden, wordt onder meer rekening gehouden met de behoeften aan bemanning voor de Belgische koopvaardij" (Gedr. St., Kamer, zitting 1962-1963, nr 468 (1962-1963), nr 1, blz. 2). Daartegen kan men het feit inbrengen dat de wet van 25 februari 1964 geen enkele bepaling bevat in de aard van artikel 1, derde lid, van de besluitwet van 12 mei 1945, luidend als volgt :

"De Minister van Verkeerswezen, op advies van de commissie voorzien bij hiernavolgend artikel 3, zal jaarlijks, per categorie en ten laatste op 1 december, het maximumcijfer vaststellen der inschrijvingen op de rol van de pool toegelaten voor het volgende jaar. Hij zal eveneens de prioriteitsorde tot aanvaarding in de pool vaststellen".

Uit de ontstentenis van een dergelijke bepaling in de wet van 25 februari 1964 zou men kunnen afleiden, dat deze wet juist iedere voorafgaande beperking van het aantal inschrijvingen heeft willen uitsluiten. Ook kan een dergelijke uitlegging van de wet zich nog beroepen op de strekking van recente verdragen en internationale reglementen waarin de toegang tot een beroep versoepeld wordt.

.../...

Een andere uitlegging komt er immers op neer, van de groep ingeschrevenen een gesloten groep te maken door het beperken van de personeelsreserve ten behoeve van de Belgische reders. Nu mag niet uit het oog worden verloren, dat de ingeschrevenen het monopolie voor tewerkstelling op Belgische schepen bezitten en dienvolgens ook voor uitoefening van het beroep van zeeman varende onder Belgische vlag, met alle daaraan verbonden voordelen, waaronder de sociale zekerheid voor onder Belgische vlag varende zeelieden, met inbegrip van eventueel wachtgeld ten laste van de pool. Voorzeker is de werkgelegenheid welke het geheel van de Belgische reders aan de ingeschrevenen verschaft, niet onbeperkt, maar is dit wel voldoende om het aantal ingeschrevenen te beperken ? Ten slotte zou men, gesteld dat een beroep op de behoeften van de arbeidsmarkt geoorloofd zou zijn, kunnen betogen dat, aangezien het aan de Koning staat te bepalen onder welke voorwaarden het beheerscomité de inschrijving toestaat, het aan eerstgenoemde overheid toekomt te beslissen over de hoegrootheid van deze behoeften. Hoe dan ook, de rechtsgrond voor artikel 20 van het ontwerp lijkt aanvaardbaar.

\+

\+ \+

Een andere taak van de pool van de zeelieden ter koopvaardij is, zoals reeds gezegd is, het toezicht over de bureaus voor arbeidsbemiddeling van zeelieden.

.../...

In dit verband bepalen de artikelen 27 en 28 van het ontwerp het volgende :

"De pool deelt aan de bureaus voor arbeidsbemiddeling de lijsten mede der voor aanwerving beschikbare zeelieden en shoregangers, die hij opstelt met vermelding van het beroep waarin de betrokkenen een betrekking moeten aanvaarden en de rangorde waarin zij eventueel moeten worden aangeworven. Het beheerscomité bepaalt de regels volgens welke de lijsten worden opgesteld (artikel 27).

Behoudens in geval van overmacht mogen de bureaus voor arbeidsbemiddeling geen andere personen plaatsen voor de Belgische koopvaardij, dan degenen die op de lijsten voorzien bij artikel 27 voorkomen, noch afwijken van de eventuele rangorde die aan deze personen werd toegekend" (artikel 28).

Volgens de verklaringen van de gemachtigde ambtenaren gaat het hier in hoofdzaak om een beurtregeling.

Hier rijst een vraag zowel van wettigheid als van overeenstemming met een internationaal verdrag. Het ontwerp gaat immers uit van de opvatting, dat het toezicht van de pool ook het recht insluit te bepalen in welke volgorde de ingeschrevenen door de bureaus voor arbeidsbemiddeling moeten worden aangeworven. Nu zou men kunnen betogen dat dit toezicht er enkel op gericht mag zijn, enerzijds na te gaan of de aanwerving wel degelijk onder de ingeschrevenen alleen plaats heeft, anderzijds controle uit te oefenen op ingeschrevenen die niet aan de aanwervingsverrichtingen zouden deelnemen of een voor hen passende

.../...

betrekking zouden weigeren. Voorts kan men uit het feit dat voor de ingeschrevenen zowel het monopolie van uitoefening van het beroep van zeeman onder Belgische vlag als de verplichting iedere passende betrekking te aanvaarden, gelden, wellicht concluderen dat de pool ook het recht moet hebben hun een volgens objectieve criteria vastgestelde kans op een werkelijke tewerkstelling in de Belgische koopvaardij te waarborgen.

Maar er is ook nog de vraag naar de conformiteit van het beurtstelsel met artikel 6 van de overeenkomst betreffende de bezorging van werk aan zeelieden, goedgekeurd bij de wet van 6 september 1924, waarvan de tekst luidt als volgt : "Gedurende de verrichtingen van het werkbezorgen moeten de zeeman en de reder het recht behouden, deze om zijn bemanning, gene om zijn schip te kiezen". Weliswaar is dit voorschrift bedoeld voor bureaus voor arbeidsbemiddeling, hetgeen waarschijnlijk verklaart waarom het Internationaal Arbeidsbureau, dienaangaande ondervraagd, de invoering van een beurtregeling in sommige landen niet onverenigbaar met een vrije keuze heeft verklaard. In dit verband moet overigens de aandacht worden gevraagd voor artikel 25, derde lid, van het ontwerp dat zegt : "Zij (de reders) brengen insgelijks ter kennis van de pool de namen van de zeelieden en de shoregangers die zij niet meer in dienst wensen te nemen met opgave van de redenen die deze houding billijken". Uit deze bepaling blijkt dat de reders over een soort van veto beschikken. Volgens de verklaringen van de gemachtigde ambtenaar zou een zelfde recht aan de ingeschrevenen toegekend worden.

.../...

Dit blijkt echter niet uit het ontwerp. Bovendien wil de pool, altijd volgens de gemachtigde ambtenaar, zich een recht van beoordeling over de gegrondheid van het veto voorbehouden. Dit blijkt evenmin uit het ontwerp.

Dit alles moet met de grootste zorg worden bepaald, aangezien voor de ingeschrevenen de verplichting bestaat om iedere passende betrekking in de Belgische koopvaardij te aanvaarden.

\+
\+ +

Het ontwerp regelt een aantal punten welke betrekking hebben op materies die door bilaterale of multilaterale internationale overeenkomsten zijn beheerst. In sommige artikelen van het ontwerp, zoals in de artikelen 19, 1°, en 22, wordt overigens uitdrukkelijk voorbehoud gemaakt voor de toepassing van dergelijke bepalingen. Hoe dan ook, bij de toepassing van het ontworpen besluit zal op dit punt bijzonder moeten worden gelet, alsook op de evolutie welke deze overeenkomsten kunnen ondergaan.

\+
\+ +

Een aantal bepalingen, met name de artikelen 17, eerste lid, 18, derde lid, en 27, dragen aan het beheerscomité van de pool een verordenende bevoegdheid op. De wet van 25 februari 1964 kent een dergelijke bevoegdheid aan de Koning toe. Het staat dan ook aan deze laatste overheid op de aldaar bedoelde gebieden verordenend op te treden en de zorg voor de toepassing aan de pool over te laten. Derhalve moeten deze bepalingen worden aangepast.

\+
\+ +

Hoofdstuk III van titel II van het ontwerp, dat de artikelen 32 tot 41 omvat, heeft betrekking op de beroepsopleiding. Het regelt in hoofdzaak de voorwaarden waaronder ingeschrevenen wachtgeld kunnen genieten tijdens de beroepsopleiding. Nochtans beperkt het zich niet daartoe. Volgens artikel 33 kan het beheerscomité immers een centrum voor beroepsopleiding oprichten; volgens artikel 34 kunnen ingeschreven zeelieden ertoe verplicht worden lessen in dat centrum te volgen, en volgens artikel 35 kunnen zij eveneens verplicht worden sloepgastlessen te volgen in een technische school, opgericht, erkend of gesubsidieerd door de Staat. Ook hier kan over de rechtsgrond van de zoëven genoemde bepalingen worden getwist. Weliswaar geeft artikel 17 van de wet van 25 februari 1964, dat artikel 1, eerste lid, 3°, van de besluitwet van 7 februari 1945 betreffende de maatschappelijke veiligheid der zeelieden ter koopvaardij wijzigt, de volgende omschrijving van de taken van de pool op het gebied van de sociale zekerheid : "stelsel dat tot doel heeft de arbeidsbemiddeling van de zeelieden der Belgische koopvaardij in te richten, hun beroepsopleiding te bevorderen en hun de uitkering te verzekeren van wachtgelden als ze van werk verstoken zijn". Men zou nu de woorden : "hun beroepsopleiding bevorderen" zo kunnen interpreteren dat de pool hiermede met een soortgelijke taak inzake beroepsopleiding wordt belast als die waartoe in de gewone sociale zekerheid de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening bevoegd is krachtens artikel 7, § 1, derde lid, b, van de besluitwet van 28 december 1944, zoals gewijzigd bij de wet van 14 februari 1961.

+

+ +

Het ontwerp regelt ook de schorsing van de inschrijving. Nu zou men verwachten dat een dergelijke schorsing als straf wordt bedoeld en wel in die gevallen wordt uitgesproken die niet ernstig genoeg zijn om tot de intrekking van de inschrijving te leiden. Dit is echter niet wat in het ontwerp gebeurt. Zo gebruikt § 2 van artikel 23 het begrip schorsing van de inschrijving voor die gevallen waarin de Koning ter uitvoering van artikel 5 van de wet een tijdelijke vrijstelling door het beheerscomité van de verplichting tot varen mogelijk wil maken. Evenmin beantwoordt de lijst welke in artikel 23, § 1, voorkomt en welke de gevallen van ambtshalve schorsing opnoemt, aan bovenbedoelde verwachting. De eerste twee gevallen betreffen toestanden waarin de ingeschrevene niet beschikbaar is voor de arbeidsmarkt, terwijl de overige gevallen, naar uit artikel 24, § 1, blijkt, zo moeten worden geïnterpreteerd dat aan de aldaar bedoelde ingeschrevene nog een laatste termijn wordt gegund om zich bij de pool aan te melden, op straffe van intrekking van de inschrijving, zodat men hier staat voor een soort van voorlopige maatregel in afwachting van de intrekking, die als het ware automatisch zou volgen na het verstrijken van de termijn.

Hoe dan ook, het ontwerp zegt niets over de gevolgen van de schorsing. In tegenstelling tot wat men zou kunnen aannemen, heeft de schorsing, volgens de verklaringen van de gemachtigde ambtenaar, niet tot gevolg, dat de ingeschrevene het recht om op Belgische schepen te varen tijdelijk verbeurt, maar wel dat hij van de lijsten voor aanwerving in de bureaus voor arbeidsbemiddeling

.../...

bedoeld in artikel 27 van het ontwerp, tijdelijk wordt geschrapt en dus tijdens de duur van de schorsing niet in aanmerking komt voor normale aanwerving in die bureaus. Evenmin blijkt uit enige tekst dat de ingeschrevene tijdens de schorsing geen recht op wachtgeld bezit.

\+

\+ +

Het ontwerp regelt ten slotte de intrekking van de inschrijving. Deze intrekking is, behalve wanneer zij op verzoek vanwege de belanghebbenden of bij lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid voor het beroep plaats heeft, een soort van tuchtmaatregel die immers neerkomt op de uitsluiting uit het zeemansberoep.

In dit verband moge de aandacht op het volgende worden gevestigd.

In de eerste plaats moet worden gewezen op de verplichting voor het beheerscomité van de pool, de betrokken zeeman of shoreganger over de tegen hem ingebrachte feiten vooraf te horen ten einde zijn recht van verdediging te eerbiedigen.

In de tweede plaats zal het beheersomité erop moeten toezien, het gezag van gewijsde verbonden aan rechtelijke uitspraken nopens dezelfde feiten niet te miskennen.

Ten slotte voorziet het ontwerp op twee plaatsen, namelijk in artikel 25, tweede lid, en in artikel in de mededeling door de reders van verslagen opgemaakt door kapiteins. Blijkbaar worden hier ambtelijke versl bedoeld, waartoe de kapitein verplicht is en welke hi de daartoe bevoegde overheid moet bezorgen. Het is ze

de vraag, of de mededeling van dergelijke stukken die deel uitmaken van ambtelijke of gerechtelijke dossiers, mogelijk is zonder toestemming van de daartoe bevoegde overheid.

\+
\+ \+

BIJZONDERE OPMERKINGEN.

AANHEF.

Het tweede lid van de aanhef leze men als volgt :

"Gelet op de overeenkomsten betreffende onderscheidenlijk de minimumleeftijd waarop kinderen tot arbeid op zee toegelaten worden, de vergoeding wegens werkloosheid in geval van schipbreuk (vergaan of stranden) en de bezorging van werk aan zeelieden, goedgekeurd bij de wet van 6 september 1924;".

Het derde lid van de aanhef, dat verwijst naar artikel 11 van de wet van 5 juni 1928, kan zonder bezwaar worden geschrapt daar dit artikel geen rechtsgrond is voor enige bepaling van het ontwerp.

De verwijzing, in het vierde lid van de aanhef, naar het koninklijk besluit nr 285 van 31 maart 1936 moet slechts behouden worden, indien dit koninklijk besluit uitdrukkelijk door het ontwerp wordt gewijzigd (zie opmerking bij artikel 22).

.../...

Hierna zou, gelet op het bepaalde in artikel 56 van het ontwerp, het volgende lid in de aanhef moeten worden ingevoegd :

"Gelet op de wet van 6 juli 1931 tot voorbereiding van het inrichten der sociale verzekeringen der zeelieden van alle rang ter koopvaardij, gewijzigd bij de wet van 30 april 1958; ".

Daar de in het vijfde lid van de aanhef genoemde besluitwet van 28 december 1944 ook als rechtsgrond dient voor de bepalingen in verband met de overgang naar de gewone werkloosheidsverzekering van zeelieden wier inschrijving in de pool wordt ingetrokken, leze men dit vijfde lid als volgt :

"Gelet op de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, inzonderheid op artikel 7, gewijzigd bij de wetten van 14 juli 1951, 14 februari 1961 en 16 april 1963;".

Na de vermelding van de besluitwet van 28 december 1944 moet eveneens, gelet op het bepaalde in artikel 56 van het ontwerp, het volgende lid in de aanhef worden ingevoegd :

"Gelet op de besluitwet van 7 februari 1945 betreffende de maatschappelijke veiligheid van de zeelieden ter koopvaardij, inzonderheid op de artikelen 1, 2°, en 6 ; ".

.../...

Het achtste lid van de aanhef, dat verwijst naar het koninklijk besluit van 24 oktober 1936, is echter overbodig en kan zonder bezwaar worden geschrapt.

Volgens artikel 2, laatste lid, van de wet van 25 april 1963 betreffende het beheer van de instellingen van openbaar nut voor sociale zekerheid en sociale voorzorg wordt het aantal leden van de raad van beheer door de Koning vastgesteld na raadpleging van de wetgevers- en werknemersorganisaties die kandidaten zullen voordragen. Gelet op het bepaalde in artikel 4 van het ontwerp, zou de aanhef van deze raadpleging moeten doen blijken.

Daarentegen is er, gelet op het beperkt aantal personeelsleden van de pool, zoals dit onder meer blijkt uit het personeelskader vastgesteld bij koninklijk besluit van 23 oktober 1964 en bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 1 december 1964, geen aanleiding om de bepalingen van het ontwerp met betrekking tot het personeel van de pool aan de syndicale raadpleging te onderwerpen, daar dit aantal lager ligt dan 25.

Ten slotte zou, gelet op het bepaalde in artikel 125, ten aanzien van de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening, voldaan moeten worden aan het voorschrift van artikel 15 van de reeds genoemde wet van 25 april 1963, op genoemde Rijksdienst toepasselijk ingevolge het koninklijk besluit van 8 juni 1964, en zou de aanhef van het ontwerp hiervan moeten doen blijken.

\+

\+ \+

.../...

De artikelen 4 tot 15 van het ontwerp zijn voor een groot deel de herhaling van bepalingen van de wetten van 25 april 1963 en van 16 maart 1954. Aan een dergelijke herhaling is het gevaar verbonden, dat er enerzijds verwarring mogelijk is over de ware aard van de daarin vervatte regelen en dat anderzijds de niet-herhaalde regelen over het hoofd zouden kunnen worden gezien omdat men in de praktijk enkel het organiek koninklijk besluit zou raadplegen en toepassen. Daarom lijkt het aan te bevelen, van het blote herhalen van wettelijke bepalingen af te zien.

\+

\+ \+

In artikel 1, 4°, schrappe men de woorden : "of het personeelslid dat door de directeur is aangeduid", gelet op het bepaalde in artikel 10 van de wet van 25 april 1963 betreffende het beheer van de instellingen van openbaar nut voor sociale zekerheid en sociale voorzorg, dat overigens in artikel 9 van het ontwerp wordt herhaald. Krachtens die bepaling staat het immers aan het beheerscomité en niet aan de Koning de grenzen en voorwaarden voor bevoegdheidsdelegatie door de directeur te bepalen.

Artikel 1, 5°, leze men als volgt :

"5° zeelieden : zij die ingevolge hun inschrijving in de pool deel kunnen uitmaken van staf of bemanning van schepen van de Belgische koopvaardij".

Artikel 2, 1°, zou meer in aansluiting bij artikel 1 van de wet van 25 februari 1964 moeten worden geredigeerd.

.../...

In artikel 4, eerste lid, 3°, leze men : "drie vertegenwoordigers van de representatieve organisaties van zeelieden en shoregangers", daar in het ontwerp zeelieden en shoregangers afzonderlijk worden genoemd. In het tweede lid van hetzelfde artikel schrijve men "dubbele lijsten", overeenkomstig artikel 6 van de reeds genoemde wet van 25 april 1963.

In artikel 16, laatste lid, leze men:"Een ontvangstbewijs ...".

Voor de artikelen 17 tot 19 wordt een andere volgorde aanbevolen : artikel 19 wordt artikel 17. Bovendien leze men in het eerste lid, 5° : "alle andere dienstige moraliteitsinlichtingen"; artikel 17 wordt artikel 18, dat als volgt zou beginnen :

"Met het oog op de toepassing van artikel 17, eerste lid, 3°, bepaalt het beheerscomité ..."; artikel 18 wordt artikel 19.

Het tweede lid van artikel 22 is overbodig, gelet op het bepaalde in het eerste lid van hetzelfde artikel : "Onder voorbehoud der bepalingen van internationale verdragen", waarmede ook verwezen wordt naar de bepalingen van de verordening nr 38/64/EEG van de Raad van Ministers van de Europese Economische Gemeenschap van 25 maart 1964 met betrekking tot het vrije verkeer van werknemers binnen de gemeenschap. Het is bovendien gevaarlijk want men zou daaruit kunnen afleiden, dat, in strijd met de zoëven genoemde verordening, aan Belgen de voorrang boven onderdanen van de andere landen van de Europese Economische Gemeenschap wordt gegeven.

.../...

In het derde lid van artikel 22 wordt verwezen naar artikel 4, § 9, van het koninklijk besluit nr 285 van 31 maart 1936 houdende aanvulling en samenvoeging van de bepalingen op het in dienst hebben van vreemde arbeiders. Het ontwerp brengt evenwel geen wijziging in deze bepaling en past deze dus niet aan de nieuwe toestand aan. In dit verband moet worden opgemerkt, dat de aanpassing van genoemd koninklijk besluit in beginsel in een zelfde besluit zou moeten geschieden. Deze aanpassing zal echter niet beperkt mogen zijn tot genoemd artikel 4, § 9, maar zal ook nog andere artikelen van het besluit moeten wijzigen. Bovendien neemt de Raad van State de gelegenheid te baat om de Regering te wijzen op de dringende noodzaak, de aanpassing van dat koninklijk besluit aan de verordeningen van de Europese Economische Gemeenschap niet langer uit te stellen.

Artikel 23 van het ontwerp betreft de schorsing van de inschrijving in de pool. Het zegt evenwel niets over de rechtsgevolgen welke aan de schorsing zijn verbonden. Bovendien schijnt 3° van § 1 eerder een verplichting tot aanmelding bij de pool in te houden waarop dan blijkens artikel 24, § 1, eerste lid, de intrekking als sanctie staat.

Voor artikel 25, eerste lid, wordt de volgende tekst in overweging gegeven : "Het beheerscomité beslist na kennisneming van de ter zake opgestelde verslagen, van de opgenomen getuigenissen en van de verklaringen van de betrokkene", terwijl het aanbeveling verdient in fine van het tweede lid te lezen : "... de wet van 5 juni 1928 houdende herziening van het tucht- en strafwetboek van de koopvaardij en de zeevisserij".

.../...

Aan het opschrift van hoofdstuk II voege men de woorden "voor zeelieden" toe.

In artikel 31 leze men in het Nederlands : "of op de wijzigingen die zij voornemens zijn daarin te brengen".

In artikel 33, eerste lid, tweede volzin, is er gebrek aan overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst. Het begrip "groeperingen van rederijen" heeft geen equivalent in het Frans.

In verband met artikel 38, dat de pool verplicht tot het afsluiten van een arbeidsongevallenverzekering voor zeelieden die in het bij artikel 33 genoemde centrum een beroepsopleiding ontvangen, moge de volgende opmerking worden herhaald, die gemaakt werd naar aanleiding van het ontwerp van werkloosheidsbesluit en welke als volgt luidt : "Het verdient aanbeveling te bepalen, dat de arbeidsongevallenverzekering in elk geval door de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening wordt aangegaan, ook indien de opleiding geschiedt in een technische school".

In artikel 39, § 2, eerste lid, leze men : "... een dagelijkse vergoeding waarvan het bedrag gelijk is aan dat van het wachtgeld waarop hij krachtens artikel 77 aanspraak zou kunnen maken. Zo hij nog niet voldoet ... (voorts zoals in het ontwerp) ...".

In artikel 40, § 1, 1°, leze men "electricien" in plaats van "elektrieker". Deze opmerking geldt ook voor artikel 78. In artikel 25 van het koninklijk besluit van 21 mei 1958 betreffende de toekenning van de brevetten, diploma's, certificaten en getuigschriften in de koopvaardij, de zeevisserij en de pleziervaart, is overigens sprake van het diploma van "officier-elektricien".

.../...

In artikel 40, § 1, 2°, leze men "vergunning" in plaats van "licentie".

Voor het begin van artikel 42, § 1, wordt,gelet op § 2 van dit zelfde artikel,de volgende lezing aanbevolen : "De in de pool ingeschreven zeelieden en shoregangers kunnen voor het eerst op wachtgeld aanspraak maken: ...".

Voor de eerste volzin van artikel 42, § 2, wordt de volgende tekst in overweging gegeven : "Wanneer eenmaal aan de onder § 1 voorgeschreven voorwaarden is voldaan, behoudt de zeeman of shoreganger zijn aanspraak zolang hij op de lijsten van de pool ingeschreven blijft".

Luidens artikel 44, 1°, worden niet in aanmerking genomen de arbeidsdagen waarop gearbeid werd tegen een loon lager dan het minimumloon vastgesteld bij de collectieve overeenkomsten die van kracht zijn bij de koopvaardij. Aangezien bij koninklijk besluit van 21 november 1964 een nationaal paritair comité voor de koopvaardij werd ingesteld, ware het wenselijk in genoemde bepaling, naar het voorbeeld van wat gedaan werd in artikel 121, § 2, van het koninklijk besluit van 20 december 1963 betreffende arbeidsvoorziening en werkloosheid, de tekst zo aan te passen dat voor de toepassing van 1° zowel de algemeen verbindend verklaarde als de niet algemeen verbindend verklaarde beslissingen van paritaire comités in aanmerking worden genomen.

Volgens artikel 46 verliezen de zeelieden en shoregangers van vreemde nationaliteit alsmede de vaderlandslozen de hoedanigheid van gerechtigde wanneer hun verblijfsvergunning is verstreken. Hier ware het nodig een voorbehoud te maken voor de toepassing van bepalingen van internationale verdragen.

.../...

In artikel 47, eerste lid, 2°, a, leze men in het Nederlands : "... dat tot zijn levensonderhoud en dat van zijn gezin ...",en in b leze men in het Frans : "... la gestion normale des biens propres".

In hetzelfde artikel, tweede lid, leze men in het Frans : "... l'indemnité de préavis ou les dommages et intérêts pour rupture du contrat de louage de travail auxquels ...".

In artikel 48, § 1, eerste lid, leze men in het Nederlands : "De zeeman of de shoreganger die ... arbeid voor zichzelf verricht, of die ...".

Voor artikel 53, laatste lid, wordt de volgende lezing aanbevolen :

"Alleen dagen waarvoor de zeeman of shoreganger werkelijk wachtgeld zou kunnen ontvangen, tellen voor de aanrekening van de dagen waarvoor hij zijn aanspraak op wachtgeld heeft verloren. Houdt de werkloosheid op en blijven er nog een of meer dagen over, dan worden deze bij een of meer daaropvolgende periodes van werkloosheid aangerekend". Deze opmerking geldt ook voor artikel 112 van het ontwerp, waar een soortgelijke bepaling met betrekking tot de uitsluiting voorkomt.

In artikel 54, eerste lid, 2°, leze men "werkverlating".

Artikel 55 moet in nader verband worden gebracht met artikel 24, § 2, dat de gevallen vermeldt waarin het beheerscomité de inschrijving in de pool kan intrekken en waar eveneens de weigering van een passende dienstbetrekking voorkomt.

.../...

Artikel 59 is door de Regering tijdens het onderzoek geamendeerd. Het nieuwe tweede lid leze men als volgt : "In afwijking van het eerste lid worden ook voor halve werkloosheidsdagen wachtgeld verleend, wanneer de zeeman of shoreganger een schip verhaalt, en uit dien hoofde vergoed wordt voor een arbeidsperiode welke niet meer dan vier uren duurde. In dit geval wordt echter slechts de helft van het wachtgeld uitgekeerd".

Bij artikel 60, zoals het door de Regering werd geamendeerd, zijn geen opmerkingen te maken.

Bij artikel 61, derde lid, kan worden opgemerkt dat hier niet wordt verwezen naar de artikelen 71, eerste lid, en 80 van het ministerieel besluit van 4 juni 1964, hoewel artikel 66, eerste en tweede lid, van het ontwerp, dat de aldaar vastgestelde regelen overneemt, niet op de controle door gemeentebesturen toepasselijk is.

In artikel 62 leze men in 2° : "de zeelieden die wonen te Antwerpen ...".

In artikel 63 leze men : "Behalve in de gevallen bedoeld in ..." en verder telkens : "de zeelieden die wonen te ...".

Voor de eerste volzin van het eerste lid van artikel 72 wordt de volgende lezing aanbevolen : "Eenieder die zich bij het waterschoutsambt of bij het bureau voor arbeidsbemiddeling voor zeelieden te Antwerpen aanbiedt om als werkloze gecontroleerd te worden, moet voorzien zijn van zijn identiteitskaart en van zijn zeemansboekje of van zijn shoreganger skaart".

.../...

Artikel 73 geldt niet voor de controlebureaus die door de gemeenten zijn ingericht. Betekent dit dat de gemeenten geen naamlijsten van de door hen gecontroleerde zeelieden rechtstreeks aan de pool moeten sturen ?

In artikel 74, 3°, leze men : "zich op overmacht kan beroepen, mits deze overmacht door de directeur wordt erkend".

In verband met de artikelen 77 en 78 stelt de Raad van State vast, dat er geen overeenstemming is met de groepenindeling bepaald voor de toepassing van de ziekte- en invaliditeitsverzekering der zeelieden. Met het oog op eenvormigheid bij de toepassing van de regelen geldend voor sommige sectoren van de sociale zekerheid, ware het toch wenselijk de groepenindelingen te uniformiseren.

In artikel 77, § 1, schrijve men "ingedeeld" in de plaats van "ingeschreven".

In de artikelen 81, 83, 84, § 2, wordt de Nederlandse term "ontnemen" ter aanduiding van het Franse begrip "exclusion" gebruikt; in artikel 85, 1°, is echter sprake van "ontzegging". In het koninklijk besluit van 20 december 1963 betreffende arbeidsvoorziening en werkloosheid wordt in de overeenstemmende artikelen, namelijk in de artikelen 172, 174 en 176,telkens de term "ontzegging" gebezigd. Men houde zich hier aan een eenvormige terminologie en wel aan die welke reeds in het koninklijk besluit van 20 december 1963 voorkomt.

Artikel 86 van het ontwerp,waarvoor artikel 177 van het werkloosheidsbesluit als voorbeeld heeft gediend, luidt als volgt :

.../...

"Wanneer beroep is ingesteld en hierover nog geen uitspraak is gedaan die in kracht van gewijsde is gegaan, neemt de directeur een nieuwe beslissing, indien uit een onderzoek, ingesteld overeenkomstig artikel 82, blijkt, dat de zeeman of de shoreganger :

1° onjuiste of onvolledige verklaringen heeft afgelegd, een vereiste aangifte niet of te laat heeft gedaan, onjuiste of vervalste documenten heeft voorgelegd of onregelmatigheden heeft begaan;

2° niet of niet meer voldoet aan alle vereisten om op wachtgeld aanspraak te hebben.

De nieuwe beslissing werkt terug tot de datum van het begin van de verkeerde of onrechtmatige toekenning van wachtgeld.

In het geval bedoeld onder 1°, geeft de directeur aan de commissie van beroep kennis van de nieuwe beslissing".

Uit het derde lid van artikel 86 blijkt niet duidelijk wat bedoeld wordt : een eenvoudige mededeling, zulks om de commissie in staat te stellen uit te maken of het bij haar aanhangige beroep nog voorwerp heeft dan wel een kennisgeving die tot gevolg heeft dat de commissie tevens over de nieuwe beslissing van de directeur uitspraak moet doen. Het ontwerp zou op dit punt nocten worden aangevuld. In dit verband wil de Raad van State de opmerking in herinnering brengen welke hij gemaakt heeft naar een soortgelijke bepaling, namelijk artikel 172, van het ontwerp van werkloosheidsbesluit en welke als volgt luidde :

.../...

"Zolang over de bestreden beslissing door de rechter geen definitieve uitspraak is gedaan, is er juridisch geen bezwaar, dat de directeur wordt toegelaten op zijn beslissing terug te komen. Wel moet worden vermeden, dat enige tegenstrijdigheid ontstaat tussen de nieuwe beslissing van de directeur en de uitspraak van het rechtscollege.

In de regel bestaat geen gevaar voor zulke tegenstrijdigheid, wijl de werkloze beroep tegen de nieuwe beslissing kan instellen. In het geval bedoeld in § 1, derde lid, kan het voor een goede rechtsbedeling echter wenselijk zijn, dat de rechter over de beide beslissingen gelijktijdig uitspraak doet. Daarom stelle men, dat de bevoegde rechtscolleges in dat geval van rechtswege van de nieuwe beslissing kennis nemen".

Voor artikel 87, 2°, wordt de volgende lezing aanbevolen :

"2° aan de in artikel 80 bedoelde Bijzondere Verrekenkas, en uiterlijk vóór de twintigste dag van de maand volgende op die tijdens welke het wachtgeld werd uitbetaald, ... (voorts zoals in het ontwerp) ...".

Voor artikel 88, § 3, eerste volzin, wordt de volgende tekst in overweging gegeven :

"§ 3. De zeeman of de shoreganger die van uitbetalingsinstelling wenst te veranderen, dient daartoe bij de pool een aanvraag tot overgang in, op een document waarvan het model door de pool is vastgesteld".

.../...

In artikel 95, eerste lid, leze men in het Nederlands : "... of wiens werkloosheid ...".

In verband met artikel 96 kan worden verwezen naar de vroegere opmerkingen over mededeling van officiële verslagen.

Voor artikel 97, § 1, wordt de volgende tekst aanbevolen :

"§ 1. Elk van de volgende stukken geldt als aanvraag om wachtgeld :

1° het document dat ... (voorts zoals in het ontwerp) ...;

2° bij een volgende werkloosheid, het bewijs van werkloosheid vanwege de reder als bedoeld in artikel 95, te verstrekken door de betrokkene;

3° ... (zoals in het ontwerp) ...".

In artikel 100, Nederlandse tekst, leze men : "De in artikel 97 bedoelde documenten moeten, behoorlijk ingevuld, door de zeeman ..., in de gevallen bedoeld in §§ 1, 1°, 2 en 3 van dat artikel, ...".

De artikelen 103 tot 113 betreffen de administratieve sancties die aan zeelieden of shoregangers kunnen worden opgelegd in het raam van de wachtgeldregeling. De wettelijkheid van het invoeren van administratieve sancties door de Koning is aan twijfel onderhevig. In de bijzondere omstandigheden van dit geval is de Raad van State van mening dat die wettelijkheid kan worden aangenomen. Het zou echter aanbeveling verdienen, bij de eerstkomende gelegenheid daarvoor een onbetwistbare rechtsgrond in de wet vast te leggen.

.../...

In artikel 113 leze men zoals in de andere artikelen, onder meer in artikel 103, "herhaling" in plaats van "recidive".

Bij het tweede lid van artikel 116, al heeft daarvoor artikel 205 van het koninklijk besluit van 20 december 1963 tot voorbeeld gediend, is het volgende op te merken. Deze tekst dient te worden vergeleken met artikel 4bis van de wet van 16 augustus 1887, dat een gelijkaardige regeling uitvaardigt ten aanzien van de uitbetaling van het loon. Doel van dit wettelijk voorschrift is te voorkomen, dat de werknemer zijn loon onmiddellijk verbruikt in de gelegenheid waar de uitbetaling geschiedt. Dit ontwerp moet een gelijkwaardige bescherming verlenen aan de werkloze wanneer hij zijn werkloosheidsuitkering ontvangt. Hieruit volgt, dat de uitbetaling niet mag geschieden in "belendende lokalen", zelfs indien zij een afzonderlijke ingang hebben,en dat het beheerscomité zeker geen bijzondere afwijkingen van de gestelde regel mag toestaan.

In artikel 117, tweede lid, komt de volgende volzin voor : "De uitgavenborderellen zijn maar op geldige wijze bij de pool ingediend, zo de betalingen die erop voorkomen, gedekt zijn op een vergoedingskaart". In het Nederlands ontbreekt een equivalent van de volgende in de Franse tekst aanwezige woorden "et si les pièces justificatives requises y sont annexées". Men voege dus in de Nederlandse tekst de woorden "en zo de vereiste verantwoordingsstukken er bijgevoegd zijn". Bovendien is het niet duidelijk welke kaart door de term "vergoedingskaart" wordt bedoeld. Volgens de verklaringen van de gemachtigde

ambtenaar gaat het hier om de kaart die de directeur aan de werkloze zeeman of shoreganger op grond van artikel 84, § 1, van het ontwerp afgeeft en die luidens deze bepaling "geldt als machtiging tot betaling en tevens als controlekaart". Men vermijde voor deze kaart een nieuwe benaming in te voeren. Deze opmerking geldt eveneens voor artikel 124, § 1, 2°, van het ontwerp waar ditmaal de term "uitkeringskaart" staat.

In artikel 118, derde lid, leze men : "Artikel 117, derde en vierde lid, is van toepassing op de rappellijst".

Krachtens artikel 121, eerste lid, 2°, kan het beheerscomité van de terugvordering afzien, wanneer het totale jaarlijks bedrag van de bestaansmiddelen van de schuldenaar en zijn echtgenoot niet meer bedraagt dan 42.000 frank. Dit maximuminkomen van 42.000 frank wordt echter met 25 t.h. verhoogd, wanneer de echtgenoot van de schuldenaar een in 1° genoemde uitkering geniet. Dit voorschrift geldt daarentegen niet, wanneer de schuldenaar zelf op zulke uitkering aanspraak heeft en hij nog andere inkomsten heeft. In dit geval is het bedrag van het toelaatbare inkomen dus lager dan wanneer dezelfde uitkering door de echtgenoot wordt genoten. Indien men rekening houdt met het opzet van artikel 121, zou de meest voor de hand liggende regeling zijn, een en dezelfde inkomstengrens te stellen voor alle bestaansmiddelen, ongeacht of deze een uitkering zijn of andere inkomsten, en ongeacht of zij genoten worden door de schuldenaar zelf of door

.../...

een andere persoon die met hem een gemeenschappelijke huishouding heeft. Deze grens zou dan kunnen worden verhoogd naar gelang van het aantal personen dat ten laste van de schuldenaar is. Het doel van de regeling is immers te voorkomen, dat door de vordering van de pool de voor het levensonderhoud noodzakelijke minimuminkomsten van de schuldenaar worden aangetast.

Het bepaalde in artikel 122, 1°, laat het beheerscomité van de pool toe, bij de uitvoering van beslissingen van de commissie van beroep materiële vergissingen die in de beslissingen voorkomen, recht te zetten. Het staat aan de commissie van beroep die de vergissing heeft begaan, ze zelf te herstellen.

In artikel 124, § 1, 1°, leze men zoals in 4° "aan de zeeman of shoreganger" in plaats van "de werkloze".

Artikel 125 stelt regelen betreffende de overgang naar de gewone werkloosheidsregeling van personen die hun inschrijving in de pool verliezen. Het werd tijdens het onderzoek geamendeerd door de Minister.

In § 1, eerste lid, leze men zoals in artikel 8 van de wet "wachttijd" in plaats van "proeftijd".

Het tweede lid van § 1 is dubbelzinnig; het zou kunnen doen geloven dat de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening beslissingen op grond van het ontwerp-besluit zou kunnen nemen. Dit is niet de bedoeling; voor overtreding van de wachtgeldregeling blijft de pool bevoegd; dit zou best worden gezegd. Wel blijft er het recht voor

de Rijksdienst voor arbeidsbemiddeling om een zeeman wiens inschrijving bijvoorbeeld wegens weigering van een passende dienstbetrekking wordt ingetrokken, als vrijwillig werkloze te beschouwen en hem dus het recht op werkloosheidsuitkeringen te ontzeggen.

Voor artikel 125 wordt de volgende lezing aanbevolen :

"§ 1. Om aanspraak te kunnen maken op de door de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening toegekende werkloosheidsuitkeringen moeten zeelieden en shoregangers wier inschrijving in de pool is ingetrokken, voldoen aan de voorwaarden bepaald bij het koninklijk besluit van 20 december 1963 betreffende arbeidsvoorziening en werkloosheid. De omstandigheid dat de inschrijving in de pool op verzoek van de zeeman of shoreganger zelf is ingetrokken, is echter op zichzelf niet voldoende om de betrokkene de hoedanigheid van onvrijwillig werkloze op grond van artikel 126 van genoemd besluit te ontzeggen.

§ 2. In afwijking van § 1 moeten zeelieden en shoregangers wier inschrijving in de pool is ingetrokken, niet doen blijken van de wachttijd die door genoemd besluit voor de opening van het recht op werkloosheidsuitkeringen is vereist.

Deze vrijstelling van wachttijd geldt echter niet :

1° voor hen die geen twaalf maanden arbeidsprestaties als ingeschreven zeeman of shoreganger kunnen doen gelden;

.../...

2° voor hen die hun aanvraag om werkloosheidsuitkeringen indienen meer dan vijftien maanden na de intrekking van hun inschrijving in de pool;

3° voor hen wier inschrijving bij toepassing van artikel 24, § 1, ambtshalve is ingetrokken na een schorsing van deze inschrijving krachtens artikel 23.

Bij toepassing van het tweede lid komen de prestaties als zeeman of shoreganger verstrekt alsook de daarmede gelijkgestelde prestaties in aanmerking voor de berekening van het aantal voor de opening van het recht op werkloosheidsuitkeringen vereiste arbeidsdagen, voor zover die prestaties in de perioden vallen waarop deze berekening slaat.

§ 3. Voor ieder in § 1 bedoelde persoon die zich op vrijstelling van wachttijd op grond van § 2 kan beroepen, stort de pool aan de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening het bedrag van de werkgevers- en werknemersbijdragen voor de sector werkloosheid welke betrekking hebben op de laatste twaalf maanden van zijn activiteit in de koopvaardij of als shoreganger.

§ 4. De intrekking van de inschrijving in de pool doet geen afbreuk aan het recht van de pool om overtredingen omschreven in de artikelen 103 tot 107 van dit besluit nog te bestraffen.

§ 5. Heeft een maatregel tot beperking van het recht op wachtgeld of tot tijdelijke uitsluiting welke door de pool op grond van de artikelen 53, 103 tot 107, 110 en 112 van dit besluit is genomen, op de datum

.../...

van de intrekking van de inschrijving in de pool zijn volledige uitwerking nog niet gehad, dan heeft die maatregel verder uitwerking ten aanzien van de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening tot op de datum waarop hij krachtens deze artikelen een einde zou hebben genomen".

Van hoofdstuk IV (artikelen 126 tot 157) zou een titel IV moeten worden gemaakt, aangezien de geschillen niet enkel de wachtgeldregeling (titel III) maar ook de inschrijving in de pool (titel II) kunnen betreffen. Dit heeft tot gevolg dat de afdelingen waarin dit hoofdstuk IV is ingedeeld, hoofdstukken worden.

Bij artikel 127 moge worden opgemerkt dat de commissie van beroep ervoor moet zorgen artikel 30, § 1, van de wet van 2 augustus 1963 betreffende het gebruik der talen in bestuurszaken na te komen, hetgeen zal leiden tot de verplichting, voor sommige personen, van de kennis van het Duits. In dit verband ware het ook aangewezen, in artikel 147 het formulier van tenuitvoerlegging eveneens in het Duits vast te stellen.

In artikel 133, derde lid, leze men : "De Regeringscommissarissen bij de commissie van beroep ...".

In artikel 143, tweede lid, leze men : "... dan nemen de jongste leden van de boventallige partij geen deel aan de beraadslaging".

In artikel 150, eerste lid, leze men met het oog op een volledige overeenstemming met de Franse tekst : "... niet bekend was, wanneer zij uitspraak deed ...".

.../...

Met betrekking tot de artikelen 158 en volgende van het ontwerp stelt de Raad van State voor, de vermeldingen hoofdstuk V en hoofdstuk VI met hun opschrift te schrappen en deze artikelen te groeperen in een afzonderlijke titel : "Titel V - Slot- en overgangsbepalingen".

Voor artikel 159 wordt de volgende lezing aanbevolen :

"Zeelieden en shoregangers die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit in de pool zijn ingeschreven, behouden deze inschrijving.

Zij worden voor de toepassing van artikel 42 bij de categorie A ingedeeld indien zij op die datum op wachtgeld gerechtigd zijn of indien zij in de loop van de aan die datum voorafgaande twaalf maanden tweehonderd arbeidsdagen in de Belgische koopvaardij kunnen doen gelden; de overige zeelieden en shoregangers worden bij de categorie B ingedeeld".

Wat betreft artikel 160,moet worden opgemerkt, dat de datum van inwerkingtreding van het besluit een datum in de toekomst moet zijn.

Le projet porte exécution de la loi du 25 février 1964 organisant un pool des marins de la marine marchande, publiée au Moniteur belge du 29 juillet 1964.

Cette loi fait du pool des marins de la marine marchande un établissement public soumis à la loi du 16 mars 1954 relative au contrôle de certains organismes d'intérêt public et à celle du 25 avril 1963 sur la gestion des organismes d'intérêt public de sécurité sociale et de prévoyance sociale.

La même loi du 25 février 1964 charge le pool d'une triple mission : établir et tenir à jour la liste des "marins et shoregangers inscrits", c'est-à-dire la liste des personnes susceptibles, à l'exclusion de toutes autres, d'être engagées à bord de navires battant pavillon belge; d'octroyer des indemnités d'attente aux marins ou shoregangers inscrits qui sont en chômage ou qui suivent des cours de formation professionnelle; contrôler les bureaux de placement de marins. D'une part donc, le pool est un organisme qui, dans le cadre de la sécurité sociale des marins naviguant sous pavillon belge, assure la gestion du secteur chômage, le rôle qu'il joue pouvant, sous plus d'un rapport, se comparer à celui de l'Office national de l'emploi. D'autre part, appelé à statuer sur l'octroi, la suspension et le retrait de l'inscription au pool des marins et des shoregangers, l'organisme dispose du pouvoir de décider de l'admission à l'exercice de la profession de marin naviguant sous pavillon belge ou de la poursuite de cette profession. Cette dualité de mission n'est pas neuve; elle existait déjà sous le régime de l'arrêté-loi du 12 mai 1945 organisant à Anvers un pool (réserve) des marins du commerce, arrêté-loi qui a été abrogé et remplacé par la susdite loi du 25 février 1964.

.../...

Dès l'abord, l'arrêté-loi du 12 mai 1945 se présentait comme une réglementation provisoire dont l'article 9 annonçait, ainsi que le relève le rapport au Régent, la revision dans un avenir immédiat , soit dans le délai d'un an, de ses deux articles fondamentaux, à savoir l'article 2 qui règle les admissions au pool et l'article 5 qui fixe le montant des indemnités d'attente.

Cette revision s'est fait attendre pendant des années pour être finalement réalisée par la loi du 25 février 1964. Les modifications que, dans l'intervalle, les articles 7 et 60 de la loi du 14 juillet 1951 avaient apportées à l'article 1er, 3°, et à l'article 7 de l'arrêté-loi du 7 février 1945 concernant la sécurité sociale des marins de la marine marchande se bornaient, en effet, à éliminer une discordance entre cet arrêté-loi et celui du 12 mai 1945, mais laissaient ce dernier intact.

A comparer la loi du 25 février 1964 avec l'arrêté-loi du 12 mai 1945, on constate aussitôt qu'à la différence de l'arrêté-loi, qui était fort détaillé comme le montrent l'énumération, à l'article 2, de sept catégories de personnes susceptibles, à l'exclusion de toutes autres, d'être inscrites au pool et la fixation et l'énumération à l'article 5, des taux de l'indemnité d'attente, la loi qui est venue s'y substituer est essentiellement une loi de cadre par laquelle le Roi est habilité à organiser le pool et le comité de gestion à décider de l'inscription au pool. C'est ce qui explique l'ampleur du présent projet, sur lequel le Conseil d'Etat émet ci-après quelques considérations générales.

+

\+ +

.../...

OBSERVATIONS GENERALES.

Un certain nombre de dispositions du projet, plus particulièrement les articles 16 à 26, ont trait à l'inscription des marins et shoregangers au pool . Ainsi qu'il résulte de la loi, cette inscription n'est pas dépourvue d'effets juridiques pour les intéressés. Elle leur attribue le monopole de l'engagement à bord des navires belges (article 3, alinéa 1er, de la loi) ainsi que le droit à une indemnité éventuelle d'attente à charge du pool (article 6, alinéa 1er, de la même loi). D'autre part, elle entraîne l'obligation, pour les marins et shoregangers inscrits, d'accepter dans la marine marchande belge tout emploi convenable qui leur est offert (article 5 de la loi).

En vertu de l'article 3 de la loi, il appartient au Roi de déterminer les conditions dans lesquelles l'inscription est admise. En exécution de cette prescription, le projet fixe à l'article 19 les conditions essentielles ci-après : résider en Belgique, avoir atteint l'âge requis et ne pas avoir dépassé l'âge limite, qui est de 40 ou de 50 ans, avoir les aptitudes physiques et professionnelles requises, être de bonne vie et moeurs. Priorité d'inscription est de plus accordée à certains candidats par l'article 21. L'article 20 ajoute : "En statuant sur la demande d'inscription au pool, le comité de gestion tient compte de l'aptitude professionnelle et de la moralité du candidat ainsi que des besoins réels de main-d'oeuvre".

Il suit de là que les besoins réels en main-d'oeuvre constitueront un des critères complémentaires auxquels le comité de gestion devra avoir égard lors de l'appréciation des demandes d'inscription. L'application

de ce critère pourrait fort bien avoir pour conséquence que des candidats à un emploi dans la marine marchande belge qui réunissent toutes les conditions requises, se voient opposer un refus d'inscription pour le motif que le nombre de marins ou de shoregangers déjà inscrits couvre intégralement les besoins en main-d'oeuvre. Il est permis de se demander si une disposition de l'espèce se concilie avec la loi. En l'absence d'indications précises dans la loi elle-même, on peut soutenir que, s'agissant de l'accès à une profession déterminée, en qualité de travailleur, la loi doit, en principe, s'interpréter en ce sens que quiconque est physiquement et professionnellement apte à exercer cette profession a le droit de se faire inscrire au pool, même si cette inscription a pour effet de porter le nombre des inscrits à un chiffre supérieur à celui que requiert un marché normal de l'emploi. On pourrait certes invoquer en faveur de la légalité de l'article 20 du projet, le passage ci-après de l'exposé des motifs : "Il (l'article 3) fixe ensuite les règles relatives à l'inscription au pool tout en donnant au Roi le pouvoir de déterminer les conditions auxquelles cette inscription est admise, suspendue ou retirée. Pour l'établissement de ces conditions, il sera notamment tenu compte des besoins en équipage de la marine marchande belge" (Doc. Chambre, session 1962-1963, n° 468 (1962-1963) - n° 1, p. 2).

Mais on peut opposer à cela que la loi du 25 février 1964 ne contient pas de disposition analogue à celle de l'article 1er, alinéa 3, de l'arrêté royal du 12 mai 1945, qui était conçue en ces termes :

.../...

"Le Ministre des Communications, sur avis de la commission prévue à l'article 3 ci-après, fixera annuellement, par catégorie et au plus tard le 1er décembre, le chiffre maximum des inscriptions aux rôles du pool admises pour l'année suivante. Il fixera également l'ordre de priorité des admissions au pool".

De l'absence d'une telle disposition dans la loi, il pourrait se déduire que celle-ci a précisément entendu exclure toute limitation préalable du nombre des personnes inscrites. Une interprétation dans ce sens peut au surplus s'autoriser de la tendance nettement marquée dans certaines conventions internationales récentes, vers un assouplissement de l'accès à la profession.

Toute autre interprétation aboutit, en effet, par la limitation des réserves de personnel destinées aux armateurs belges, à faire des marins et shoregangers inscrits au pool un groupe fermé. Or, il importe de ne pas perdre de vue que les personnes inscrites au pool auront le monopole de l'engagement à bord des navires belges et, partant, celui de l'exercice de la profession de marin naviguant sous pavillon belge, avec tous les avantages qui s'y rattachent, notamment le bénéfice de la sécurité sociale des marins naviguant sous pavillon belge, y compris celui d'une éventuelle indemnité d'attente à la charge du pool. Les possibilités d'emploi offertes par l'ensemble des armateurs belges aux personnes inscrites ne sont sans doute pas illimitées. Mais est-ce là une raison suffisante pour limiter le nombre des inscrits ? Enfin, à supposer qu'une référence aux besoins en main-d'oeuvre soit autorisée, on pourrait affirmer que, les conditions dans lesquelles le comité de gestion accordera l'inscription étant déterminées par le Roi, c'est

.../...

également à celui-ci qu'il appartient de décider de l'importance de ces besoins. Quoiqu'il en soit, le fondement légal de l'article 20 du projet semble pouvoir être admis.

\+

\+ +

Une autre mission dévolue au pool des marins de la marine marchande est, ainsi qu'il a déjà été dit, le contrôle des bureaux de placement de marins.

Les articles 27 et 28 du projet disposent à cet égard :

"Le pool communique aux bureaux de placement les listes des marins et des shoregangers disponibles pour un engagement; il établit ces listes en indiquant la profession dans laquelle les intéressés doivent accepter un emploi ainsi que l'ordre selon lequel ils doivent éventuellement être engagés. Le comité de gestion détermine les règles suivant lesquelles ces listes sont établies (article 27).

Sauf en cas de force majeure, les bureaux de placement ne peuvent placer d'autres personnes pour la marine marchande belge que celles figurant sur les listes prévues à l'article 27, ni déroger à l'ordre qui a éventuellement été attribué à ces personnes (article 28).

Selon les précisions fournies par le fonctionnaire délégué , il s'agit essentiellement d'un système de roulement.

.../...

Ici se pose un problème tant de légalité que de conformité à un traité international. Le projet part, en effet, de l'idée que la surveillance du pool implique le droit de déterminer l'ordre dans lequel les personnes inscrites doivent être engagées par les bureaux de placement. Or, on pourrait soutenir que cette surveillance peut uniquement avoir pour objet de vérifier si les recrutements s'effectuent parmi les seules personnes inscrites au pool et de contrôler celles d'entre ces personnes qui ne participeraient pas aux opérations de recrutement ou refuseraient d'accepter un emploi qui leur convient. Le fait, d'autre part, que les marins et shoregangers inscrits au pool ont à la fois le monopole de la profession de marin naviguant sous pavillon belge et l'obligation d'accepter tout emploi convenable autorise sans doute à conclure que le pool doit également avoir le droit de leur garantir, suivant des critères objectifs, une chance d'être effectivement engagés dans la marine marchande belge.

Mais il y reste la question de savoir si le système de roulement prévu est bien conforme à l'article 6 de la convention relative au placement des marins, approuvée par la loi du 6 septembre 1924, qui porte : "Au cours des opérations de placement, le marin doit conserver le droit de choisir son navire et l'armateur le droit de choisir son équipage".

Il est vrai que cette prescription s'adresse aux bureaux de placement. C'est ce qui explique sans doute qu'interpellé à cet égard, le Bureau international du travail a déclaré que l'instauration d'un système de roulement dans certains pays n'est pas incompatible avec le libre choix. L'attention doit d'ailleurs être attirée

.../...

à cet égard sur l'article 25, alinéa 3, du projet qui prévoit : "Ils (les armateurs) communiquent également au pool, par écrit, les noms des marins et shoregangers qu'ils ne désirent plus engager en indiquant les motifs qui justifient cette attitude". Il résulte de cette disposition que les armateurs disposent en quelque sorte d'un droit de veto. Selon le fonctionnaire délégué, le même droit serait reconnu aux personnes inscrites au pool. Cela ne ressort toutefois pas du projet. Le pool entend, en outre, - toujours selon le fonctionnaire délégué - se réserver le droit d'apprécier le bien-fondé du veto prononcé, ce que le projet ne dit pas davantage.

Toutes ces précisions devraient être énoncées avec le plus grand soin dans le texte du projet en raison de l'obligation faite aux personnes inscrites au pool d'accepter tout emploi convenable dans la marine marchande.

\+

\+ \+

Le projet règle une série de points touchant des matières qui sont régies par des conventions internationales bilatérales ou multilatérales. Certains articles d'ailleurs, et notamment l'article 19, 1°, et 22, réservent expressément l'application de telles dispositions. De toute manière, il importera, lorsque l'arrêté en projet sera mis en application, d'être particulièrement attentif à cet aspect de choses, de même qu'à l'évolution future de ces conventions.

\+

\+ \+

.../...

D'autres dispositions du projet, à savoir les articles 17, alinéa 1er, 18, alinéa 3, et 27, confèrent au comité de gestion du pool un pouvoir réglementaire. La loi du 25 février 1964 ayant attribué ce pouvoir au Roi, c'est à celui-ci qu'il appartient de prendre les règlements dans les matières visées par la loi et d'abandonner au pool le soin de les appliquer. Il s'ensuit que les dispositions en cause doivent être remaniées en conséquence.

\+

\+ +

Le chapitre III du titre II du projet, qui comprend les articles 32 à 41, est relatif à la formation professionnelle. Il détermine essentiellement les conditions dans lesquelles les personnes inscrites au pool peuvent bénéficier de l'indemnité d'attente au cours de la formation professionnelle. Mais il ne se borne pas à cela. Ainsi, l'article 33 habilite le comité de gestion à créeer un centre de formation professionnelle, tandis que l'article 34 prévoit que les marins inscrits peuvent être tenus de suivre des cours dans ce centre et que l'article 35 dispose qu'ils peuvent également être astreints à suivre des cours de canotier dans une école technique créée, reconnue ou subventionnée par l'Etat. Le fondement légal de ces dispositions est lui aussi discutable. Sans doute l'article 17 de la loi du 25 février qui modifie l'article 1er, alinéa 1er, 3°, de l'arrêté-loi du 7 février 1945 concernant la sécurité sociale des marins de la marine marchande, précise-t-il que la mission dévolue au pool sur le plan de la sécurité sociale

.../

consiste "à contribuer au fonctionnement d'un régime ayant pour objet d'organiser le placement des marins de la marine marchande belge, à promouvoir leur formation professionnelle et à leur assurer le paiement d'indemnités d'attente en cas de privation de travail". Peut-être les termes "promouvoir leur formation professionnelle" peuvent-ils s'interpréter comme donnant au pool, en cette matière, une mission analogue à celle qui, dans le régime ordinaire de la sécurité sociale, incombe, en vertu de l'article 7, § 1er, alinéa 3, b, de l'arrêté-loi du 28 décembre 1944, el qu'il a été modifié par la loi du 14 février 1961, à l'Office national de l'emploi.

\+

\+ \+

Le projet règle aussi les modalités de la suspension de l'inscription.

On s'attendrait, logiquement, à ce qu'une telle suspension soit conçue comme une sanction infligée dans les cas qui ne sont pas suffisamment graves pour justifier le retrait de l'inscription. Tel n'est cependant pas le cas dans le projet. On remarque que l'article 23, § 2, fait également appel à la notion de suspension de l'inscription pour les cas où le Roi entend, en exécution de l'article 5 de la loi, autoriser l'octroi, par le comité de gestion, d'une dispense temporaire de l'obligation de naviguer. L'énumération des cas de suspension d'office, donnée à l'article 23, § 1er, ne répond pas davantage à cette attente. Dans les deux premiers cas il s'agit d'une personne inscrite mais indisponible pour le marché de l'emploi. Dans les cas suivants, il s'agit

.../...

plutôt , ainsi qu'il ressort de l'article 24, § ler, d'accorder aux intéressés un dernier délai pour se présenter au pool, sous peine de retrait de l'inscription. On se trouve ici en présence d'une sorte de mesure provisoire prise dans l'attente du retrait de l'inscription, lequel, passé le délai, interviendrait automatiquement.

Quoiqu'il en soit, le projet est muet quant aux effets de la suspension. Contrairement à ce qu'on pourrait croire, la suspension emportera, selon le fonctionnaire délégué, non pas privation temporaire du droit de naviguer à bord de navires belges, mais radiation temporaire des listes d'engagement des bureaux de placement prévues à l'article 27 du projet, de sorte que l'inscrit n'entrera pas en ligne de compte pour un engagement normal dans ces bureaux pendant toute la durée de la suspension. Aucune disposition ne précise que la personne inscrite perd le droit à l'indemnité d'attente pendant la suspension.

\+

\+ \+

Enfin le projet règle les modalités du retrait de l'inscription. Sauf dans le cas où le retrait intervient à la demande des intéressés ou pour inaptitude physique ou mentale à la profession, celui-ci constitue en quelque sorte une mesure disciplinaire puisque, aussi bien, il revient à exclure l'intéressé de la profession de marin.

A cet égard, il convient d'abord d'attirer l'attention sur l'obligation, pour le comité de gestion du pool, d'entendre au **préalable le marin ou le**

.../...

shoreganger sur les faits qui sont mis à sa charge, ceci afin de sauvegarder ses droits de défense.

Ensuite, le comité de gestion devra veiller à ne pas méconnaître l'autorité de la chose jugée qui s'attache aux décisions judiciaires rendues du chef des mêmes faits.

Enfin, dans deux de ses dispositions, notamment à l'article 25, alinéa 3, et à l'article 96, le projet prévoit que les armateurs communiqueront les rapports établis par les capitaines. Il s'agit sans doute de rapports officiels que le capitaine est tenu d'établir et de transmettre à l'autorité compétente. Il est permis de se demander si de tels documents, qui font partie de dossiers officiels ou judiciaires, peuvent être communiqués sans le consentement de l'autorité compétente.

OBSERVATIONS PARTICULIERES.

PREAMBULE.

L' alinéa 2 du préambule devrait être rédigé ainsi qu'il suit :

"Vu les conventions concernant respectivement l'âge minimum d'admission des enfants au travail maritime, l'indemnité de chômage en cas de perte par naufrage et le placement des marins, approuvées par la loi du 6 septembre 1924;".

L'alinéa 3 du préambule, qui se réfère à l'article 11 de la loi du 5 juin 1928, peut être omis sans inconvénient, aucune disposition du projet ne puisant son fondement légal dans ledit article.

A l'alinéa 4 du préambule, la référence à l'arrêté royal n°285 du 31 mars 1936 ne doit être maintenue que si cet arrêté royal est expressément modifié par le projet (voyez observation relative à l'article 22).

Etant donné la disposition de l'article 56 du projet, il conviendrait d'insérer, après l'alinéa 4, un nouvel alinéa ainsi conçu :

"Vu la loi du 6 juillet 1931 préparatoire à l'organisation des assurances sociales des marins de tous grades de la marine marchande, modifiée par la loi du 30 avril 1958;".

L'arrêté-loi du 28 décembre 1944, auquel se réfère l'alinéa 5 du préambule, constituant aussi le fondement légal des dispositions relatives au passage à l'assurance-chômage ordinaire des marins dont l'inscription au pool est retirée, il conviendrait de lire ledit alinéa ainsi qu'il suit :

"Vu l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, notamment l'article 7, modifié par les lois des 14 juillet 1951, 14 février 1961 et 16 avril 1963;".

Etant donné la disposition de l'article 56 du projet, il conviendrait d'insérer l'alinéa suivant à la suite de la référence à l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 :

.../...

"Vu l'arrêté-loi du 7 février 1945 concernant la sécurité sociale des marins de la marine marchande, notamment les articles ler, 2°, et 6;".

L'alinéa 8 du préambule, qui se réfère à l'arrêté royal du 24 octobre 1936, est superflu et peut être omis sans inconvénient.

Aux termes de l'article 2, dernier alinéa, de la loi du 25 avril 1963 sur la gestion des organismes d'intérêt public de sécurité sociale et de prévoyance sociale, le nombre de membres du comité de gestion est fixé par le Roi après consultation des organisations des employeurs et des travailleurs appelées à présenter des candidats. Etant donné la disposition de l'article 4 du projet, le préambule devrait faire mention de ladite consultation.

Le cadre du personnel du pool, fixé par l'arrêté royal du 23 octobre 1964 et publié au Moniteur du ler décembre 1964, montre que celui-ci dispose d'un nombre limité d'agents. Ce nombre étant inférieur à 25, il n'y a pas lieu de soumettre les dispositions du projet relatives au personnel du pool à la consultation syndicale.

Enfin, étant donné la disposition de l'article 125, il y a lieu, en ce qui concerne l'Office national de l'emploi, d'observer la prescription de l'article 15 de la loi du 25 avril 1963 précitée, rendue applicable audit Office en vertu de l'arrêté royal du 8 juin 1964. Le préambule du projet devrait faire ressortir que la formalité é été accomplie.

\+

\+ \+

Les articles 4 à 15 du projet reproduisent dans une large mesure des dispositions des lois des 25 avril 1963 et 16 mars 1954. Une telle façon de procéder présente le danger, d'une part, de créer la confusion sur la nature véritable des règles qu'ils énoncent et, d'autre part, d'exposer à ce que soient perdues de vue les règles non reprises, parce que dans la pratique on ne consulterait et n'appliquerait que le seul arrêté royal organique. Dès lors, il apparaît préférable de renoncer à la reproduction pure et simple de ces dispositions légales.

\+

\+ +

Eu égard à l'article 10 de la loi du 25 avril 1963 sur la gestion des organismes d'intérêt public de sécurité sociale et de prévoyance sociale, qui est d'ailleurs reproduit à l'article 9 du projet, il conviendrait à l'article ler, 4°, de supprimer les mots : "ou l'agent désigné par le directeur". En effet, en vertu de cet article, il n'appartient pas au Roi, mais au comité de gestion, de déterminer les limites et les conditions de la délégation de pouvoir par le directeur.

L'article ler, 5°, serait mieux rédigé ainsi qu'il suit :

"5° les marins : les personnes qui, du fait de leur inscription au pool, sont susceptibles de faire partie de l'état-major ou de l'équipage des navires de la marine marchande belge".

.../...

La rédaction de l'article 2, 1°, devrait s'inspirer davantage de l'article 1er de la loi du 25 février 1964.

Le projet citant séparément les marins et les shoregangers, il conviendrait de dire à l'article 4, alinéa 1er, 3° : "de trois représentants des organisations représentatives des marins et des shoregangers". Conformément à l'article 6 de la loi du 25 avril 1963 précitée, il y aurait lieu de dire à l'alinéa 2 du même article : "Sur des listes doubles".

Dans la version néerlandaise de l'article 16, dernier alinéa, il conviendrait de dire : "Een ontvangstbewijs ... ".

Il est proposé de modifier l'ordre des articles 17 à 19 : l'article 19 deviendrait l'article 17; l'article 17 deviendrait l'article 18, qui débuterait ainsi qu'il suit : "En vue de l'application de l'article 17 alinéa 1er, 3°, le comité de gestion détermine..."; l'article 18 deviendrait l'article 19. En outre, à l'alinéa 1er, 5°, de l'actuel article 19, il conviendrait de dire : "tous autres renseignements de moralité utiles".

L'alinéa 2 de l'article 22 est superflu, étant donné la disposition qui fait l'objet de l'alinéa 1er du même article : "Sous réserve des dispositions des conventions internationales". Cet alinéa 1er se réfère notamment aux dispositions du règlement n° 38/64/CEE du 25 mars 1964 du Conseil des Ministres de la Communauté économique européenne relatif à la libre circulation des travailleurs

.../...

à l'intérieur de la Communauté. Cet alinéa est en outre dangereux, car on pourrait en déduire, qu'en méconnaissance du règlement de la Communauté économique européenne précité, les Belges bénéficient d'une priorité sur les ressortissants des autres pays de la Communauté économique européenne.

L'alinéa 3 de l'article 22 se réfère à l'article 4, § 9, de l'arrêté royal n° 285 du 31 mars 1936 complétant et coordonnant les dispositions relatives à l'emploi de la main-d'oeuvre étrangère. Toutefois, le projet ne modifie pas cette disposition et ne l'adapte donc pas à la situation nouvelle. L'adaptation dudit arrêté royal devrait, en principe, être opérée par un seul et même arrêté. Toutefois, cette adaptation ne pourra pas se limiter à l'article 4, § 9, précité, mais devra s'étendre à d'autres articles de l'arrêté. D'autre part, le Conseil d'Etat saisit la présente occasion pour attirer l'attention du Gouvernement sur l'impérieuse nécessité d'adapter ledit arrêté royal aux règlements de la Communauté économique européenne.

.../...

L'article 23 du projet concerne la suspension de l'inscription au pool. Il est muet toutefois sur les effets juridiques que cette suspension comporte. En outre, le 3° du § 1er semble impliquer une obligation de se présenter au pool, obligation que l'article 24, § 1er, alinéa 1er, paraît assortir de la sanction du retrait.

L'article 25, alinéa 1er, gagnerait à être rédigé ainsi qu'il suit : "Le comité de gestion décide après avoir pris connaissance des rapports établis dans des témoignages recueillis et des déclarations de l'intéressé". In fine de l'alinéa 2, il serait préférable de dire : "... la loi du 5 juin 1928 portant revision du Code disciplinaire et pénal pour la marine marchande et la pêche maritime".

L'intitulé du chapitre II devrait être complété par les mots "pour marins".

Dans la version néerlandaise de l'article 31, il conviendrait de dire : "of op de wijzigingen die zij voornemens zijn daarin te brengen".

Dans la deuxième phrase de l'article 33, alinéa 1er, il y a discordance entre les versions française et néerlandaise. La notion "groeperingen van rederijen" n'a pas d'équivalent dans la version française.

.../...

A propos de l'article 38, aux termes duquel le pool est tenu de contracter une assurance contre les accidents du travail à l'intention des marins qui reçoivent une formation professionnelle dans le centre prévu à l'article 33, il y a lieu de rappeler l'observation qui a été faite lors de l'examen du projet d'arrêté sur le chômage : "Il s'indiquerait de prévoir que l'assurance contre les accidents du travail est contractée en tout état de cause par l'Office national, alors même que la formation serait donnée dans une école technique".

A l'article 39, § 2, alinéa 1er, il est proposé de dire : "... une indemnité journalière dont le montant est égal à celui de l'indemnité d'attente à laquelle il pourrait prétendre en vertu de l'article 77. S'il ne remplit pas ... (la suite comme au projet)...".

Dans la version néerlandaise de l'article 40, § 1er, 1°, il conviendrait de remplacer le mot "elektrieker" par le mot "electricien". La même observation vaut pour l'article 78. Au demeurant, l'article 25 de l'arrêté royal du 21 mai 1958 relatif à la collation de brevets, diplômes, certificats et licences dans la marine marchande, la pêche maritime et la navigation de plaisance, fait mention du diplôme de "officier-elektricien".

Dans la version néerlandaise de l'article 40, § 1er, 2°, il conviendrait de remplacer le mot "licentie" par le mot "vergunning".

.../...

Compte tenu du § 2 de l'article 42, le § 1er du même article gagnerait à être rédigé ainsi qu'il suit : "Les marins et les shoregangers inscrits au pool sont, pour la première fois, admis au bénéfice des indemnités d'attente : ... ".

La première phrase de l'article 42, § 2, gagnerait à être rédigée ainsi qu'il suit : "Les conditions prévues au § 1er étant réunies, le marin ou le shoreganger conserve son droit aussi longtemps qu'il reste inscrit sur les listes du pool".

Aux termes de l'article 44, 1°, les journées de travail accomplies à un salaire inférieur au minimum fixé par les contrats collectifs en vigueur dans la marine marchande ne sont pas prises en considération. Une commission paritaire nationale pour la marine marchande ayant été instituée par l'arrêté royal du 21 novembre 1964, il serait souhaitable, à l'exemple de ce qui a été fait dans l'article 121, § 2, de l'arrêté royal du 20 décembre 1963 relatif à l'emploi et au chômage, d'adapter le texte de manière telle que l'application du 1° s'étende aux décisions des commissions paritaires, qu'elles aient été ou non déclarées obligatoires.

Aux termes de l'article 46, les marins et les shoregangers de nationalité étrangère et les apatrides perdent la qualité de bénéficiaire à l'expiration de leur permis de séjour. Il y aurait lieu de faire sur ce point une réserve relativement à l'application des conventions internationales.

.../...

A l'article 47, alinéa 1er, 2°, il y aurait lieu de dire dans la version néerlandaise du a : "... dat tot zijn levensonderhoud en dat van zijn gezin... ", et dans la version française du b : "... la gestion normale des biens propres".

A l'alinéa 2 du même article, il conviendrait de dire : "... l'indemnité de préavis ou les dommages et intérêts pour rupture du contrat de louage de travail auxquels ... ".

Dans la version néerlandaise de l'article 48, § 1er, alinéa 1er, il convient de dire : "De zeeman of de shoreganger die ... arbeid voor zichzelf verricht, of die ... ".

L'article 53, dernier alinéa, devrait se lire ainsi qu'il suit :

"Seuls les jours pour lesquels le marin ou le shoreganger serait admissible au bénéfice des indemnités d'attente entrent en compte pour le calcul du nombre de jours pour lesquels il a perdu son droit auxdites indemnités. Si le chômage prend fin alors qu'il reste un ou plusieurs jours, ceux-ci sont imputés sur les périodes de chômage subséquentes". Cette observation s'applique aussi à l'article 112 du projet, qui contient une disposition analogue relative à l'exclusion.

A l'article 54, alinéa 1er, 2°, il convient de dire "abandon de travail".

L'article 55 doit être rapproché de l'article 24, § 2, qui mentionne les cas dans lesquels le comité de gestion peut retirer l'inscription au pool et qui traite aussi du refus d'un emploi convenable.

.../...

L'article 59 a été amendé par le Gouvernement au cours de l'examen du projet. Le nouvel alinéa 2 devrait se lire ainsi qu'il suit : "Par dérogation à l'alinéa 1er il est également accordé des indemnités d'attente pour des demi-journées de chômage lorsque le marin ou shoreganger déhale un navire et est rémunéré de ce chef pour une période de travail qui n'excède pas quatre heures. Dans ce cas l'indemnité d'attente n'est payée que jusqu'à concurrence de la moitié de son montant".

L'article 60, tel qu'il a été amendé par le Gouvernement, n'appelle pas d'observations.

Concernant l'article 61, alinéa 3, il y a lieu d'observer qu'il ne se réfère pas aux articles 71, alinéa 1er, et 80 de l'arrêté ministériel du 4 juin 1964 bien que l'article 66, alinéas 1er et 2, qui reprend les règles qui y sont énoncées, ne soit pas applicable au contrôle effectué par les administrations communales.

A l'article 62, il convient de dire au 2° : "les marins qui habitent Anvers ... ".

A l'article 63, il convient de dire : "Sauf dans les cas visés à ... " et plus loin : "les marins qui habitent (noms des communes) ... ".

La première phrase de l'alinéa 1er de l'article 72 gagnerait à être ainsi rédigée : "Toute personne qui se présente au commissariat maritime ou au bureau de placement pour marins à Anvers pour y être contrôlée comme chômeur, doit être munie de sa carte d'identité et de son carnet de marin ou de sa carte de shoreganger".

.../...

L'article 73 n'est pas applicable aux bureaux de contrôle organisés par les communes. S'ensuit-il que les communes ne doivent pas envoyer directement au pool les listes nominatives des marins qu'elles contrôlent ?

A l'article 74, 3°, il est proposé de dire : "peut invoquer la force majeure, à la condition que celle-ci soit reconnue par le directeur".

Au sujet des articles 77 et 78 le Conseil d'Etat constate le défaut de concordance avec la division en groupes déterminée pour l'application de l'assurance maladie-invalidité des marins. En vue de l'application uniforme des règles régissant certains secteurs de la sécurité sociale, il serait souhaitable d'uniformiser les divisions en groupes.

A l'article 77, § 1er, il convient de remplacer "inscrits" par classés".

Aux articles 81, 83, 84, § 2, la notion d'"exclusion" est rendue en néerlandais par le terme "ontnemen", mais à l'article 85, 1°, par le terme "ontzegging". Les articles correspondants de l'arrêté royal du 20 décembre 1963 relatif à l'emploi et au chômage, c'est-à-dire les articles 172, 174 et 176, emploient exclusivement le terme "ontzegging". Il est recommandé de s'en tenir à la terminologie de l'arrêté royal 20 décembre 1963.

L'article 86 du projet, qui s'inspire de l'article 177 de l'arrêté relatif au chômage, est rédigé ainsi qu'il suit :

.../...

"Dans le cas d'appel sur lequel il n'a pas encore été statué par une décision coulée en force de chose jugée, le directeur statue à nouveau s'il ressort d'une enquête effectuée conformément à l'article 82 que le marin ou le shoreganger :

1° a fait des déclarations inexactes ou incomplètes, a omis de faire une déclaration requise ou l'a faite tardivement, a produit des documents inexacts ou falsifiés, ou a commis des irrégularités;

2° ne satisfait pas ou ne satisfait plus aux conditions requises en vue de l'obtention des indemnités d'attente.

La nouvelle décision rétroagit à la date du début de l'octroi erroné ou irrégulier.

Dans le cas visé au 1°, le directeur donne connaissance de la nouvelle décision à la commission d'appel".

La portée de l'alinéa 3 de l'article 86 n'est pas claire : s'agit-il d'une simple communication destinée à mettre la commission en mesure de déterminer si l'appel dont elle se trouve saisie a encore un objet, ou plutôt d'une notification qui entraîne pour la commission l'obligation de statuer sur la nouvelle décision du directeur ? Le projet devrait être complété sur ce point. A ce propos, le Conseil d'Etat estime devoir rappeler une observation qu'il a formulée concernant une disposition analogue : l'article 172 du projet d'arrêté sur le chômage, observation qui était ainsi conçue :

.../...

"Tant que le juge n'a pas définitivement statué sur la décision attaquée, rien ne s'oppose du point de vue juridique à ce que le directeur soit autorisé à revenir sur sa décision. Encore faut-il éviter qu'il y ait contradiction entre la nouvelle décision du directeur et celle de la juridiction compétente.

Si, en règle générale, cette contradiction n'est pas à craindre, le chômeur disposant d'un recours contre la nouvelle décision, il pourrait néanmoins être de bonne justice, dans le cas visé au § 1er, alinéa 3, que le juge statue simultanément sur les deux décisions. A cette fin, il y aurait lieu de prescrire que les juridictions compétentes connaissent dans pareil cas d'office de la nouvelle décision".

L'article 87, 2°, gagnerait à être rédigé ainsi qu'il suit :

"2° de transmettre à la Caisse spéciale de compensation visée à l'article 80, au plus tard avant le vingtième jour du mois qui suit celui au cours duquel les indemnités d'attente ont été payées ... (la suite comme au projet) ... ".

L'article 88, § 3, première phrase, pourrait être rédigé ainsi qu'il suit :

"§ 3. Le marin ou le shoreganger qui désire changer d'organisme de paiement adresse, à cette fin, au pool une demande de mutation en utilisant à cet effet le document dont le modèle est établi par ce dernier".

.../...

Dans la version néerlandaise de l'article 95, alinéa 1er, il convient de dire : "... of wiens werkloosheid ... ".

Pour ce qui est de l'article 96, il convient de se référer aux observations antérieures concernant la communication de. rapports officiels.

L'article 97, § 1er, gagnerait à être rédigé ainsi qu'il suit :

"§ 1er. Chacune des pièces suivantes vaut comme demande d'indemnité d'attente :

1° le document que ... (la suite comme au projet) ... ;

2° en cas de chômage subséquent, le certificat de chômage prévu à l'article 95 et délivré par l'armateur que l'intéressé est tenu de fournir;

3° ... (comme au projet) ... ".

Dans sa version néerlandaise,l'article 100 serait plus exactement rédigé ainsi : "De in artikel 97 bedoelde documenten moeten, behoorlijk ingevuld, door de zeeman ... , in de gevallen bedoeld in §§ 1, 1°, 2 en 3 van dat artikel, ... ".

Les articles 103 à 113 concernent les sanctions administratives que les marins ou les shoregangers peuvent se voir infliger dans le cadre de la réglementation relative aux indemnités d'attente. La légalité de sanctions administratives instituées par le Roi est sujette à caution. Dans les circonstances spéciales propres à la présente matière, le Conseil d'Etat estime que la légalité des sanctions est admissible. Il s'indiquerait néanmoins de saisir la plus prochaine occasion pour insérer dans la loi une disposition assurant à ces sanctions un fondement légal indiscutable.

.../...

Il convient de dire dans la version néerlandaise de l'article 113, comme dans les autres articles, notamment l'article 103, "herhaling" au lieu de "recidive".

L'alinéa 2 de l'article 116, bien qu'inspiré de l'article 205 de l'arrêté royal du 20 décembre 1963, appelle l'observation suivante. Ce texte doit être rapproché de l'article 4bis de la loi du 16 août 1887, qui édicte une réglementation similaire en ce qui concerne le paiement du salaire. Le but de cette disposition légale est d'éviter que le travailleur ne dépense sur-le-champ son salaire dans le local où s'effectue le paiement. Le présent projet doit comporter une protection analogue pour le chômeur qui touche ses allocations de chômage. Il convient en conséquence de prévoir que le paiement ne peut avoir lieu dans les "locaux attenants", même s'ils ont une entrée particulière, et que le comité de gestion ne peut accorder des dérogations particulières à cette règle.

La version néerlandaise de l'alinéa 2 de l'article 117 contient la phrase : "De uitgavenborderellen zijn maar op geldige wijze bij de pool ingediend, zo de betalingen die erop voorkomen, gedekt zijn door een vergoedingskaart". Dans cette phrase, on ne trouve pas l'équivalent des mots de la version française : "et si les pièces justificatives requises y sont annexées". Il convient donc d'insérer dans la version néerlandaise les mots correspondants "en zo de vereiste verantwoordingsstukken er bijgevoegd zijn". En outre, on n'aperçoit pas ce qu'il faut entendre au juste par "carte d'indemnisation".

.../...

Selon le fonctionnaire délégué, il s'agit de la carte qu'en vertu de l'article 84, § 1er, du projet, le directeur délivre au marin ou shoreganger en chômage, carte qui, aux termes de la même disposition, "vaut autorisation de paiement et constitue en même temps carte de contrôle". Il faudrait éviter de donner une nouvelle appellation à cette carte. La même observation vaut pour la version néerlandaise de l'article 124, § 1er, 2°, du projet, qui emploie cette fois le terme "uitkeringskaart".

A l'article 118, alinéa 3, il convient de dire: "L'article 117, alinéas 3 et 4, est applicable au bordereau de rappel".

Aux termes de l'article 121, alinéa 1er, 2°, le comité de gestion peut renoncer au recouvrement lorsque le montant total annuel des ressources du débiteur et de son conjoint ne dépasse pas 42.000 francs. Toutefois, si le conjoint peut prétendre à une des allocations visées au 1°, ledit montant de 42.000 francs est majoré de 25 p.c. Cette disposition n'est toutefois pas applicable si le débiteur lui-même peut prétendre à une telle allocation et s'il joint d'autres revenus . Dans ce cas, le montant du revenu admissible est donc inférieur à ce qu'il serait si le conjoint bénéficiait de ladite allocation. Eu égard au but poursuivi par l'article 121, il serait préférable de fixer un montant-limite de revenus identique pour toutes les ressources, qu'elles soient ou non constituées par des allocations ou par d'autres revenus, et que ce soit ou non le débiteur lui-même ou une autre personne vivant en commun avec lui qui en bénéficie. Cette limite pourrait être relevée suivant le nombre de

.../...

personnes qui sont à la charge du débiteur. L'objet des dispositions est en effet d'éviter que le recouvrement de la créance du pool ne porte atteinte aux revenus qui représentent pour le débiteur le minimum vital.

La disposition de l'article 122, 1°, autorise le comité de gestion du pool à rectifier les erreurs matérielles que contiennent les décisions de la commission d'appel qu'il est appelé à exécuter . C'est à la commission d'appel qui a commis l'erreur, qu'il appartient de rectifier celle-ci.

A l'article 124, § 1er, 1°, il convient de dire , comme au 4°, "au marin ou au shoreganger".

L'article 125 règle le passage des personnes dont l'inscription au pool est retirée au régime ordinaire de chômage. Il a été amendé en cours d'examen par le Ministre.

Dans la version néerlandaise du § 1er, alinéa 1er, il convient de lire "wachttijd" au lieu de "proeftijd", comme dans l'article 8 de la loi.

L'alinéa 2 du § 1er est ambigu. Il peut faire croire que l'Office national de l'emploi pourrait prendre des décisions sur la base de l'arrêté en projet. Telle n'est pas l'intention : le pool reste compétent pour statuer sur les infractions à la réglementation relative aux indemnités d'attente. Mieux vaudrait le dire expressément. L'Office national de l'emploi a toutefois

.../...

le pouvoir de considérer comme un chômeur volontaire un marin dont l'inscription a été retirée par exemple parce qu'il a refusé un emploi convenable et, dès lors, de lui refuser les allocations de chômage.

La rédaction suivante est suggérée pour l'article 125 :

"§ 1er. Pour être admis au bénéfice des allocations de chômage accordées par l'Office national de l'emploi, les marins et shoregangers dont l'inscription au pool est retirée, doivent remplir les conditions prévues par l'arrêté royal du 20 décembre 1963 relatif à l'emploi et au chômage. La circonstance que l'inscription au pool a été retirée à la demande même du marin ou du shoreganger est en soi insuffisante pour lui refuser la qualité de chômeur involontaire en vertu de l'article 126 dudit arrêté.

§ 2. Par dérogation au § 1er, les marins et shoregangers dont l'inscription au pool est retirée, ne doivent pas justifier du stage auquel ledit arrêté subordonne l'ouverture du droit aux allocations de chômage.

Cette dispense de stage ne vaut toutefois pas :

1° pour ceux qui ne peuvent se prévaloir de douze mois de travail en qualité de marin ou de shoreganger inscrit ;

.../...

2° pour ceux qui introduisent leur demande d'allocations de chômage plus de quinze mois après le retrait de leur inscription au pool;

3° pour ceux dont l'inscription, après avoir été suspendue en vertu de l'article 23, est retirée d'office en application de l'article 24, § 1er.

En application de l'alinéa 2, les prestations accomplies comme marin ou comme shoreganger ainsi que les prestations assimilées entrent en ligne de compte aux **fins** du calcul du nombre de jours de travail qui est requis pour ouvrir un droit aux allocations de chômage, pour autant qu'elles tombent dans les périodes sur lesquelles porte ce calcul.

§ 3. Pour toute personne visée au § 1er qui peut invoquer la dispense de stage en vertu du § 2, le pool verse à l'Office national de l'emploi le montant des cotisations, tant des employeurs que des travailleurs, afférentes au secteur chômage, qui se rapportent aux douze derniers mois de l'activité dans la **marine marchande** ou comme shoreganger.

§ 4. Le retrait de l'inscription au pool ne porte pas atteinte au droit du pool de poursuivre les infractions prévues aux articles 103 à 107 du présent arrêté.

§ 5. Si une mesure de limitation du droit aux indemnités d'attente ou d'exclusion temporaire , prise par le pool en application des articles 53, 103 à 107, 110 et 112, n'a pas produit pleinement ses effets

.../...

à la date du retrait de l'inscription au pool, elle continue à sortir effet à l'égard de l'Office national de l'emploi jusqu'à la date à laquelle elle aurait pris fin en vertu de ces articles".

Du chapitre IV (articles 126 à 157), il conviendrait de faire un titre IV; les litiges peuvent avoir non seulement pour objet la réglementation en matière d'indemnités d'attente (titre III) mais encore l'inscription au pool (titre II). Les sections que comprend le chapitre IV deviendraient alors des chapitres.

Au sujet de l'article 127, il faut observer qu'il appartiendra à la commission d'appel de veiller au respect de l'article 30, § 1er, de la loi du 2 août 1963 sur l'emploi des langues en matière administrative. Par voie de conséquence, certaines personnes devront obligatoirement avoir une connaissance de la langue allemande. Dans cet ordre d'idées, il apparaît indiqué de reproduire à l'article 147, la formule exécutoire en langue allemande également.

A l'article 133, alinéa 3, il convient de dire: "Les commissaires du Gouvernement auprès de la commission d'appel".

Dans la version néerlandaise de l'article 143, alinéa 2, il est proposé de dire : "...dan nemen de jongste leden van de boventallige partij geen deel aan de beraadslaging".

Par souci de concordance avec la version française, il convient de dire dans la version néerlandaise de l'article 150, alinéa 1er: "...niet bekend was, wanneer zij uitspraak deed ... ".

.../...

Quant aux articles 158 et suivants du projet, le Conseil d'Etat suggère de supprimer les intitulés des chapitres V et VI du projet et de grouper ces articles sous un titre distinct: "Titre V - Dispositions finales et transitoires".

La rédaction suivante est proposée pour l'article 159 :

"Les marins et les shoregangers inscrits au pool à la date de l'entrée en vigueur du présent arrêté, conservent cette inscription.

Pour l'application de l'article 42, ils sont classés dans la catégorie A si, à cette date, ils peuvent prétendre au bénéfice des indemnités d'attente ou s'ils peuvent justifier de deux cents journées de travail dans la marine marchande belge au cours des douze mois précédant cette même date ; les autres marins et shoregangers sont classés dans la catégorie B".

La date de l'entrée en vigueur à fixer à l'article 160 doit se situer dans l'avenir.

ıer was samengesteld uit		La chambre était composée de	
ren :	F. LEPAGE,	staatsraad,	voorzitter,
.eurs :		conseiller d'Etat,	président,
	H. BUCH,	staatsraden,	
	G. VAN BUNNEN,	conseillers d'Etat,	
	G. VAN HECKE,	bijzitters van de afdeling wetgeving,	
	J. DE MEYER,	assesseurs de la section de législation.	
ɜvrouw :	J. DE KOSTER,	adjunct-griffier,	griffier.
adame :		greffier adjoint,	greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. F. LEPAGE.

Het verslag werd uitgebracht door de H. O. DE LEYE, substituut.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. F. LEPAGE.

Le rapport a été présenté par M. O. DE LEYE, substitut.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER, DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) J. DE KOSTER. (get.) F. LEPAGE.